

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 16 maja 2018 r.

ZP-KNPS.431.6.9.2018.MS

Pani
Małgorzata Kucejda
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bystrzycy Kłodzkiej

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 14-16 marca 2018 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.) zespół kontrolerów: Małgorzata Siłka – inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Krzysztof Jakubowski – inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej, ul. 1 Maja 1, 57-500 Bystrzyca Kłodzka, z zakresu realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 14 marca 2018 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 11 grudnia 2017 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2018 r.

Jednostką kieruje Pani Małgorzata Kucejda, powołana na stanowisko Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej od dnia 1 czerwca 2011 r.

Pani Małgorzata Kucejda ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Podpisany w dniu 23.04.2018 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z ustawy.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania zgodnie z art. 16a oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- sprawiania pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- udzielania pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17),

- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Zadanie z art. 17 ust. 1 pkt 7 ustawy, dotyczące przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, nie było realizowane, gdyż jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka nie złożono wniosków o pomoc w powyższym zakresie.

Ustalono, że Kierownik Ośrodka posiada Upoważnienie Burmistrza Bystrzycy Kłodzkiej do wydawania decyzji administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1938 ze zm.).

Zadanie z art. 17 ust. 1 pkt 8 ustawy, dotyczące przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego, zadanie z art. 17 ust. 1 pkt 9 ustawy, dotyczące opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem, w okresie objętym kontrolą nie były realizowane, bowiem jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka, nie informowano o potrzebach w tym zakresie.

Ponadto Kierownik Ośrodka oświadczył, że Gmina Bystrzyca Kłodzka nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w mieszkaniach chronionych (art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy). Brak mieszkania chronionego oznacza, iż ograniczone są możliwości udzielania pomocy zapewniającej osobom przygotowanie do prowadzenia samodzielnego życia w społeczeństwie lub/i mogącej zastąpić pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 3a, 4, 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych (pkt 1),

- opracowania i realizacji projektów socjalnych (pkt 3a),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach (pkt 5).

Nie realizuje natomiast zadania z art. 17 ust. 2 pkt 2 ustawy dotyczącego przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze, gdyż jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka, w okresie objętym kontrolą nie złożono wniosków na ww. formę pomocy.

Gmina na swoim terenie nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym (art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy). Osoby wymagające umieszczenia w domu pomocy społecznej lub w ośrodku wsparcia kierowano do placówek odpowiedniego typu zlokalizowanych jak najbliżej miejsca zamieszkania.

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina realizuje zadanie wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy, dotyczące prowadzenia i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, poprzez prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy - dziennego domu pobytu dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych intelektualnie oraz art. 18 ust. 1 pkt 6 ustawy, które dotyczy realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

Zadanie z art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy, tj. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi nie było realizowane, gdyż jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka, nie było zapotrzebowania na tę formę pomocy.

Zadanie z art. 18 ust. 1 pkt 4 ustawy, tj. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywnościową lub ekologiczną nie było realizowane, gdyż jak wyjaśnił Kierownik, na terenie Gminy Bystrzyca Kłodzka nie odnotowano takich zdarzeń.

Zadanie z art. 18 ust. 1 pkt 7 dotyczące przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a oraz zadanie z art. 18 ust. 1 pkt 8 dotyczące przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów

humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka, w okresie objętym kontrolą nie złożono wniosków na ww. formy pomocy.

Zadanie dotyczące wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (art. 18 ust. 1 pkt 9 ustawy) nie było realizowane, gdyż jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka, w okresie objętym kontrolą nie były zgłaszane potrzeby w tym zakresie.

W Gminie Bystrzyca Kłodzka zadanie wskazane w art. 110 ust. 5 ustawy, dotyczące wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy, nie było realizowane. Jednak, jak zapewnił Kierownik Ośrodka, osobom zgłaszającym się do Ośrodka udzielano informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne.

Ośrodek realizował zadanie, o którym mowa w art. 110 ust. 6 ustawy, tj. kierował wnioski o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami.

Kierownik OPS w Bystrzycy Kłodzkiej składał Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Kierownik OPS w Bystrzycy Kłodzkiej spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 250 zł wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej otrzymywało 11 pracowników socjalnych terenowych zatrudnionych w OPS w pełnym wymiarze czasu pracy (10 na dzień kontroli). W aktach osobowych znajdowały się stosowne dokumenty potwierdzające przyznanie przedmiotowego dodatku oraz podpisane zakresy obowiązków, z których wynikało, iż pracownicy realizują pracę socjalną w terenie, w tym przeprowadzają rodzinne wywiady środowiskowe.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje obszar Gminy Bystrzyca Kłodzka zamieszkały przez 18 652 mieszkańców (stan na 14.03.2018 r.), w tym 195 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej na dzień kontroli zatrudnionych było 10 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy, realizujących pracę socjalną.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W przypadku OPS w Bystrzycy Kłodzkiej powyższy wskaźnik został spełniony zarówno w stosunku do liczby mieszkańców, jak i w stosunku do liczby osób i rodzin objętych pracą socjalną.

W sprawach dotyczących kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 2 (S.W.) decyzją Nr PŚ.8226.4.2.2017 z dnia 18.04.2017 r. błędnie ustalono kwotę odpłatności strony za pobyt w domu pomocy społecznej za pierwszy niepełny miesiąc. Średni miesięczny koszt utrzymania osoby w domu pomocy społecznej wynosił 3 588,60 zł., miesięczna wysokość dochodu strony wynosiła 894,59 zł. Osoba została umieszczona w domu pomocy społecznej od dnia 5.04.2017 r. Ośrodek ww. decyzją ustalił odpłatność za pobyt strony w domu pomocy społecznej w kwietniu 2017 r. w wysokości 542,72 zł.

Zaznaczyć należy, iż w sytuacji, gdy osoba została umieszczona w domu pomocy społecznej nie od początku miesiąca, a np. w połowie miesiąca, wysokość odpłatności za pobyt w placówce powinna zostać proporcjonalnie zmniejszona. Należy wówczas przez analogię zastosować zasadę określoną w art. 106 ust. 3 zdanie drugie ustawy, która stanowi, że: „*W przypadku, gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie przyznaje się za niepełny miesiąc, a kwotę świadczenia ustala się, dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem*”.

W związku z tym, podstawa do ustalenia odpłatności za dom pomocy społecznej za pierwszy niepełny miesiąc powinna być obliczona poprzez podzielenie średniego miesięcznego kosztu utrzymania za pobyt w domu pomocy społecznej przez liczbę dni

kalendaryzowych w danym miesiącu i poprzez pomnożenie tej kwoty przez liczbę dni pozostałych w danym miesiącu od dnia umieszczenia osoby w placówce.

Od tak określonej podstawy ustala się odpłatność mieszkańca domu na poziomie wynikającym z art. 61 ust. 2 pkt 1 ustawy. Zgodnie z tym zapisem opłatę za pobyt w domu wnosi mieszkaniowiec domu w wysokości nie większej jednak, niż 70% swojego dochodu. Wysokość opłaty należnej od mieszkańca domu pomocy społecznej za pierwszy niepełny miesiąc jego pobytu w domu pomocy społecznej jest warunkowana jedynie osiąganym przez niego dochodem i średnim miesięcznym kosztem utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej. W przypadku, gdy osiągnięte przez mieszkańca dochody kształtują się w wysokości odpowiadającej wysokości odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, brak jest podstaw do zmniejszenia zobowiązania ciążącego na mieszkańcu domu pomocy społecznej proporcjonalnie do liczby dni, w jakich przebywał on w placówce.

Mając powyższe na uwadze, odpłatność mieszkańca za pierwszy niepełny miesiąc winna wynosić 626,21 zł ($3\ 588,60\ \text{zł} : 30\ \text{dni} = 119,62\ \text{zł}\ \text{dziennie}$; $119,62\ \text{zł} \times 26\ \text{dni} = 3\ 110,12\ \text{zł}$; $894,59\ \text{zł} \times 70\ \% = 626,21\ \text{zł}$), a pozostałą różnicę w kwocie 2 483,91 zł powinna dopłacić rodzina lub gmina.

2. W sprawie nr 2 (S.W.) decyzją Nr PŚ.8226.4.5.2017 z dnia 9.08.2017 r. ustalono stronie odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej od dnia 1.08.2017 r. do dnia 30.09.2017 r. w wysokości 840,41 zł (do 31.07.2017 r. strona ponosiła odpłatność w wysokości odpowiadającej 70% osiąganego dochodu z 894,59 zł, tj. 626,21 zł). Na podstawie przedstawionej dokumentacji stwierdzono, iż strona nabyła prawo do zasiłku pielęgnacyjnego od 1.05.2017 r. w wysokości 153,00 zł miesięcznie. Pierwsza wypłata świadczeń z wyrównaniem za okres od maja 2017 r. do lipca 2017 r. nastąpiła w lipcu 2017 r.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, że strona dochodem w postaci zasiłku pielęgnacyjnego dysponowała dopiero w lipcu 2017 r. zatem od sierpnia należało zmienić wysokość odpłatności za dps, w związku ze zmianą dochodu strony o 10% odpowiedniego kryterium dochodowego (spowodowaną wypłaceniem zasiłku pielęgnacyjnego w lipcu 2017 r.).

Przyjąć należy, że przy ustalaniu dochodu, w oparciu o który przyznawane są świadczenia z pomocy społecznej, znaczenie ma faktycznie uzyskany dochód w danym miesiącu. Zgodnie z art. 8 ust. 12 ustawy – w przypadku uzyskania jednorazowego

dochodu należnego za dany okres, kwotę tego dochodu uwzględnia się w dochodzie osoby lub rodziny przez okres, za który uzyskano ten dochód.

W związku z wypłatą w lipcu 2017 r. zasiłku pielęgnacyjnego, kwotę świadczenia należało rozliczyć w równych częściach na miesiące, za które został on wypłacony i przyjąć, że strona dysponowała zasiłkiem pielęgnacyjnym dopiero w miesiącu wypłaty tj. w lipcu.

W związku z powyższym, należało ustalić stronie odpłatność za dps od sierpnia 2017 r. w wysokości 70% dochodu, na który składała się emerytura z KRUS w wysokości 893,59 zł, dochód z dzierżawy działki w wysokości 1,00 zł oraz zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 153,00 zł, razem $1047,59 \text{ zł} \times 70\% = 733,31 \text{ zł}$.

Niezależnie od powyższego stwierdzono, że w decyzjach ustalających odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej rozstrzygano również o obowiązku gminy do wnoszenia opłaty za pobyt mieszkańca w placówce, wskazując wysokość opłaty wnoszonej przez gminę. W związku z powyższym dokonywano zmian tych decyzji także w przypadku zmiany kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej, gdy koszt ten miał wpływ na wysokość opłaty wnoszonej przez gminę. Problematyka dotycząca prawidłowości decyzji, w których ustalono odpłatność podmiotów zobowiązanych do ich wnoszenia nie jest jednolicie ujmowana w orzecznictwie. Organ kontrolny podziela w tym zakresie stanowisko wyrażone w wyroku WSA w Białymstoku z dnia 7.08.2012 r., II SA/Bk 423/12 przyjmując, że przepisy art. 59 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej nie nakładają obowiązku wydania decyzji o ustaleniu opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej w stosunku do osób innych niż osoba kierowana do domu pomocy społecznej. Powyższy przepis pozwala na ustalenie właściwości miejscowej organu uprawnionego do wydania decyzji o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzji o ustaleniu opłaty za pobyt w placówce dla osoby kierowanej. Decyzje w tym zakresie wydaje organ gminy właściwej w dniu kierowania osoby do domu pomocy społecznej.

W art. 61 ust. 1 ustawy wskazano enumeratywnie krąg podmiotów zobowiązanych do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej. Są nimi w kolejności: mieszkaniec domu pomocy społecznej, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, małżonek, zstępni przed wstępnymi oraz gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Zasada kolejności przyjęta w omawianym przepisie oznacza, że w sytuacji, gdy osoba umieszczona w domu pomocy społecznej nie jest w stanie ponieść kosztów pobytu w placówce, obowiązek wnoszenia opłat spoczywa na małżonku,

w następnej kolejności na zstępnych, w dalszej kolejności na wstępnych, a jeszcze w dalszej – na gminie, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

W przypadku gdy osoby zobowiązane do ponoszenia opłaty nie wywiązują się ze swego obowiązku, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Gminie przysługuje prawo dochodzenia zwrotu poniesionych na ten cel wydatków - art. 61 ust. 3 ustawy.

Przepisy ustawy o pomocy społecznej nie zawierają podstawy do rozstrzygania o obciążeniach gminy na rzecz domu pomocy społecznej, gdyż obowiązek wnoszenia odpłatności przez gminę jest obowiązkiem wynikającym bezpośrednio z przepisów prawa i nie wymaga konkretyzacji poprzez wydanie jakiegokolwiek decyzji administracyjnej.

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznania świadczenia osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawach nr 1 (K.M.) i nr 2 (W.Z.) w podstawach prawnych decyzji administracyjnych przyznających pomoc w postaci zasiłków celowych osobom mającym trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego przywołano art. 17 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, że do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy: prowadzenie i zapewnianie miejsc w mieszkaniach chronionych, ponadto w sprawie nr 2 w podstawie prawnej decyzji przywołano art. 17 ust. 1 pkt 7, który stanowi, że do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy: przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zgodnie z art. 107 k.p.a. decyzja powinna być sformułowana ze szczególną dbałością o jasność i precyzję wypowiedzi, musi być jednoznaczna i nie budzić jakichkolwiek wątpliwości. W podstawie prawnej winy być przywołane faktyczne przepisy, które legły u podstaw jej wydania.

W sprawach dotyczących przyznania zasiłku stałego, stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 3 (Cz.S.) decyzją Nr PŚ.8210.122.1.2017 z dnia 4.01.2017 r., przyznano zasiłek stały:

- od 1.12.2016 r. w wysokości 555,25 zł (w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku strona osiągnęła dochód w postaci dodatku mieszkaniowego w wysokości 78,75 zł), oraz decyzją Nr PŚ.8210.122.2.2017 z dnia 13.02.2017 r.,
- od 1.02.2017 r. do 28.02.2018 r. w wysokości 249,25 zł, przyjmując za dochód strony dodatek mieszkaniowy i zasiłek pielęgnacyjny z wyrównaniem (2 x153,00 zł), wypłacony w styczniu 2017 r.,
- od 1.03.2017 r. w wysokości 402,25 zł, przyjmując za dochód strony za dodatek mieszkaniowy w wysokości 78,75 zł i zasiłek pielęgnacyjny 153,00 zł.

Na podstawie przedstawionej dokumentacji stwierdzono, iż strona nabyła prawo do zasiłku pielęgnacyjnego od 1.12.2016 r. do 30.11.2018 r. w wysokości 153,00 zł miesięcznie. Pierwsza wypłata świadczeń z wyrównaniem za okres od grudnia 2016 r. do stycznia 2017 r. nastąpiła w styczniu 2017 r.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, że strona dochodem w postaci zasiłku pielęgnacyjnego dysponowała dopiero w styczniu 2017 r. zatem od lutego 2017 r. należało przeliczyć wysokość przyznanego zasiłku stałego w związku ze zmianą dochodu strony o 10% odpowiedniego kryterium dochodowego (spowodowaną wypłaceniem zasiłku pielęgnacyjnego w styczniu 2017 r.).

Przyjąć należy, że przy ustalaniu dochodu, w oparciu o który przyznawane są świadczenia z pomocy społecznej, znaczenie ma faktycznie uzyskany dochód w danym miesiącu. Zgodnie z art. 8 ust. 12 ustawy – w przypadku uzyskania jednorazowego dochodu należnego za dany okres, kwotę tego dochodu uwzględnia się w dochodzie osoby lub rodziny przez okres, za który uzyskano ten dochód.

W związku z wypłatą w styczniu 2017 r. zasiłku pielęgnacyjnego kwotę świadczenia należało rozliczyć w równych częściach na miesiące, za które został on wypłacony i przyjąć, że strona dysponowała zasiłkiem pielęgnacyjnym dopiero w miesiącu wypłaty tj. w styczniu.

W związku z powyższym od 1.02.2017 r. należało zmienić wysokość zasiłku stałego z kwoty 555,25 zł do kwoty 402,25 zł (w oparciu o zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 153,00 zł i dodatek mieszkaniowy w wysokości 78,75 zł).

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- a) brak prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych,

- b) błędne naliczenie odpłatności za pierwszy niepełny miesiąc pobytu w domu pomocy społecznej,
- c) błędna podstawa prawna w decyzjach administracyjnych przyznających pomoc w postaci zasiłków celowych, osobom mającym trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego,
- d) błędnie ustalany dochód strony oraz kwota świadczeń w sprawach dotyczących przyznania zasiłku stałego oraz kwota odpłatności za dom pomocy społecznej.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości wydaje się następujące zalecenia pokontrolne:

1. Podjąć działania zmierzające do realizacji zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym dotyczącego prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych.

Podstawa prawna: art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 ze zm.).

Termin wykonania: 31.10.2018 r.

2. W sytuacji, gdy osoba została umieszczona w domu pomocy społecznej nie od początku miesiąca, wysokość odpłatności za pobyt w placówce obliczać poprzez podzielenie średniego miesięcznego kosztu utrzymania za pobyt w domu pomocy społecznej przez liczbę dni kalendarzowych w danym miesiącu i poprzez pomnożenie tej kwoty przez liczbę dni, w których osoba przebywała w placówce. Od tak określonej podstawy ustalać odpłatność mieszkańca domu na poziomie wynikającym z art. 61 ust. 2 pkt 1 ustawy, zgodnie z którym opłatę za pobyt w domu wnosi mieszkaniec domu w wysokości nie większej jednak, niż 70% jego dochodu.

W związku z tym w sprawie nr 2 (S. W.) zweryfikować odpłatność za pierwszy niepełny miesiąc pobytu mieszkańca w domu pomocy społecznej.

Podstawa prawna: art. 106 ust. 3 i art. 61 ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób rzetelny, w podstawie prawnej przywoływać dokładnie wszystkie przepisy prawa, które legły u podstawy jej wydania. W decyzjach wskazywać aktualne publikatory aktów prawnych.

Podstawa prawna: art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 ze zm.).

Termin realizacji: na bieżąco.

4. Za dochód przyjmować sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o: miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych; składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach; kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób (bez potrąceń komorniczych). W przypadku uzyskania jednorazowego dochodu należnego za dany okres, kwotę tego dochodu uwzględniać w dochodzie rodziny przez okres, za który uzyskano ten dochód.

Uwzględniając powyższe:

- w sprawie nr 2 (S.W.) dotyczącej odpłatności za dom pomocy społecznej, należy zweryfikować odpłatność strony za pobyt w domu pomocy społecznej za sierpień 2017 r.
- w sprawie nr 3 (Cz.S.) dotyczącej zasiłku stałego należy wyrównać stronie świadczenie za luty 2017 r. o kwotę 153,00 zł.

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1769, ze zm.).

Termin wykonania: niezwłocznie.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

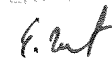
Otrzymują:

1. Burmistrz Bystrzycy Kłodzkiej
- 2.a/a

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Ewelina Zygmunt

KIEROWNIK JEDNOSTKI

Anna Czerwona